

Zlatý roh

ZPRAVODAJ OBCE STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

PROSINEC 1999

ČÍSLO 12

2 Kč

MAGIE ČÍSLA 2000

Ve všech kulturách se lidé cítili neodvratně zataženi do proudu času a hledali v něm určité mezníky, ať už v kosmických nebo v pozemských událostech. Roční období, měsíční cykly nebo období vlády panovníků sloužily astronomům a kněžím k počítání let. Římané počítali roky od založení města Říma, "ab urbe condita" (a. u. c.). Juliánský kalendář (nazvaný podle Julia Caesara) se snažil uvést počítání dnů, měsíců a let do souladu se slunečním rokem. Toto počítání se ale během staletí stávalo stále nepřesnějším, takže papež Řehoř XIII. - jako "správce" křesťanského letopočtu - zavedl 24. února 1582 kalendář nesoucí jeho jméno. Gregoriánský kalendář převzala německá říše v roce 1700, sovětské Rusko v roce 1918 a řecká ortodoxní církev v roce 1924. Tento kalendář je tak přesný, že teprve v roce 4500 bude jeho odchylka od slunečního roku, tedy jednoho oběhu Země kolem Slunce, činit jeden den.

Ve světě se z praktických důvodů prosadilo počítání let "před narozením Krista" a "po narození Krista", respektive před a po našem letopočtu. Dnes už přitom nehraje žádnou roli, že se otec křesťanského letopočtu Dionysius Exiguus při určení Kristova narození zmýlil, takže na počátku našeho letopočtu bylo Kristovi už sedm let.

Nyní je zde otázka, kdy začne 21. století a tím i třetí tisíciletí. Odpověď se zdá být jednoznačná: Každé století má sto a nikoliv 99 let. Jelikož kalendář vždy začíná rokem '1' a nikoliv rokem '0', patří tedy rok 2000 ještě ke 20. století. Psychologický efekt dvojky a tří nul je však mnohem silnější, než aby mohl být ignorován. Nuly v letopočtech jsou vždy impozantnější než jedničky. A tak si "kulaté" číslo 2000 dál podma-

ňuje veřejnost a všichni se chystají slavít o půlnoci 31. prosince 1999.

Třetí tisíciletí (milénium) tedy začíná až 1. ledna 2001, ale magie dvojky na začátku letopočtu je - ruku v ruce se zábavním průmyslem - silnější. A tak jako před sto lety, i letos vypuknou megaoslavy nového věku na Silvestra 1999 a nebude se čekat až na Silvestra 2000.

Rok 2000, poslední rok tisíciletí, bude přestupný. Od roku 1600 je to poprvé, kdy má 366 dní i poslední rok století. Přestupný rok je totiž takový, který je dělitelný čtyřmi, ale nesmí být dělitelný stem, ovšem s výjimkou letopočtu, který je dělitelný čtyřmi sty. Rok 1600 tedy byl přestupný, léta 1700, 1800 a 1900 nikoli.

□ Redakce

Ze zasedání obecní rady ze dne 1.11.99

- 1) Dva podnikatelské subjekty žádají o prodej kulturního domu v Kunčicích včetně pozemků, které k němu náležejí. Obec má zájem, aby zde pohostinská činnost zůstala zachována. Obecní rada navrhuje cenu dle znaleckého posudku jako cenu minimální.
- 2) Obecní rada se zabývala daňovou výtěžností k 31.10.1999. Příjmy představují 78,2 % ročního plánu (4.619 tis. z 5.900 Kč). V roce 1998 to bylo ke stejnému datu 98 % (5.042 tis. z 5.170 tis. Kč). Nejnížší výběr je u daně ze samostatné výdělečné činnosti fyzických osob, která je na úrovni pouhých 50 % z ročního plánu (350 tis. ze 700 tis. korun).
- 3) Členové obecní rady se zabývali vytápěním 87 bytových jednotek, provozů společnosti NET a objektů základní školy (hlavní budova s tělocvičnou) obecně prospěšnou společností. Posoudili propočet ceny na

Z OBSAHU

- Ze zasedání obecní rady
- Kdy budou mít děti volno
- Turistické informační centrum vás zve
- Bude náš hraniční přechod otevřen i pro automobily?
- Ke kabelové televizi
- Pro majitele a správce rekreačních objektů na Staroměstsku
- Sníh je potěcha dětí i pračka vzduchu
- Živnosti čeká přitvrzení
- Pohled nejen do minulosti
- Společenská kronika
- Kino Staré Město pod Sněžníkem

1 GJ tepla vyrobený v kotli na extra lehký topný olej o výkonu 1,6 MW, který předložil zástupce a. s. Ligna.

Zástupce firmy Ligna a. s. Staré Město ing. Kužel informoval obecní radu o zásobování teplem z centrálního zdroje v areálu Moravolenu. Od 26.10.1999 se vytápí z nového kotle na ELTO, který po instalaci kotlů na spalování biomasy bude zdrojem záložním. Stávající řešení je prozatímní, do dvou až tří týdnů má proběhnout kolaudace koteln. Olejové hospodářství bude sloužit jednak pro kotel na ELTO, a dále se extra lehký topný olej bude používat i na dohřev spalovací komory kotlů na biomasu při spalování méně kvalitního alternativního paliva.

Ke kalkulaci tepla ing. Kužel sdělil, že jakmile se připojí např. další budovy školy, radnice, kotelna č. p. 355 a další odběratelé, cena tepla klesne.

Obecně prospěšná společnost byla ustavena k 5.9.1999, na zasedá-

ní 4.11.1999 budou zvoleny statutární orgány. Majetkové vypořádání proběhne tak, že Ligma i obec prodají OPS majetek související s centrálním zdrojem tepla, výměňkové stanice umístěné přímo v domech budou OPS pronajaty. Mezi OPS jako dodavatelem tepla a odběrateli (obec, NET a Ligma) bude uzavřena hospodářská smlouva, cena tepla bude garantovaná. Platby budou probíhat formou záloh.

Obecní rada požaduje, aby v souladu s uzavřenou smlouvou topila Ligma a. s. Staré Město do konce roku 1999. Toto stanovisko obce budou členové správní rady tlumočit na zasedání OPS ve čtvrtek 4.11.1999.

Dále je stanovisko zástupců obce takové, že je nutné dorešit všechny administrativní náležitosti a stavbu kotelny zkolaudovat. OPS začne vytápět od 1.1.2000 s tím, že se nebude vytápět ani extra lehkým ani lehkým topným olejem ale jiným levnějším palivem ve fluidním kotli.

- 4) Členové OR byli seznámeni s návrhem pojistné smlouvy ČS - Živnostenské pojišťovny na pojištění obytných domů v majetku obce. Výše pojistného činí 63.760,- Kč.
- 5) Hanušovická lesní a. s. potřebuje u briketovací linky trojsměnný provoz pro získání prostředků na úhradu nákladné rekonstrukce zařízení. Obec souhlasí s trojsměnným provozem pouze za podmínky, že nebude překročena povolená hlučnost a v noci se nebude provádět řezání výlisků.
- 6) V Nové ulici vystupují kanalizační poklopy nad rovinu vozovky a tak hrozí jejich utržení při zimní údržbě komunikace. Na tuto skutečnost bude upozorněn investor rekonstrukce kanalizace - Vodohospodářská zařízení a. s. Šumperk.
- 7) Správa a údržba silnic Šumperk bude znovu upozorněna na ostře ukončené a tím nebezpečné krajnice v Kladské ulici.

Vážení spoluobčané, přejeme vám touto cestou prožití vánočních svátků v klidu a pohodě. Zároveň vám chceme poděkovat za vaši důvěru a spolupráci v uplynulém roce a popřát zdraví, štěstí a mnoho osobních i pracovních úspěchů do roku nadcházejícího.

□ Pracovníci OÚ Staré Město a redakce "Zlatého rohu"

Ze zasedání obecní rady ze dne 15.11.99

- 1) Paní Alena Windová projednala ve finanční komisi návrh rozpočtu turistického informačního střediska na rok 2000, ve které žádá o dotaci ve výši 120.000,- korun. Obecní rada doporučuje obecnímu zastupitelstvu požadovanou částku zařadit do obecního rozpočtu pro rok 2000.
- 2) Stavebnímu úřadu bude podán podnět k přeměření hlučnosti briketovací linky v nočních hodinách.
- 3) Obyvatelé bývalých dvojdomků Hanušovické lesní a. s. ve Stříbrnicích žádají k zajištění průjezdnosti a dostupnosti:
 - umístění dopravní značky "Zákaz stání" od požární zbrojnice po most u dvojdomků
 - umístění dopravní značky "Obytná zóna" u dvojdomků
 - pravidelnou zimní údržbu cesty
 - opravu zábradlí na mostě u požární zbrojnice
 Zajištěním byla pověřena komise výstavby, dopravy a životního prostředí.
- 4) Vedoucí kina paní Vaníčková žádá o navýšení rozpočtu pro provoz kina na letošní rok o 10.000,- Kč. Vzhledem k nákupu dvou nových promítacích přístrojů obecní rada doporučuje zastupitelstvu toto navýšení rozpočtu schválit.
- 5) Obecní rada se zabývala 9. a 10. jednáním finanční komise a souhlasí s návrhem na složení hlavní inventarizační komise, dílčích inventarizačních komisí a likvidační komise.
- 6) Obecní rada projednala nabídky firem na zimní údržbu komunikací. Schválila pasport zimní údržby.
- 7) Obecní rada schválila místo ing. Mikundové oddávajícího pana Františka Rygara.
- 8) Členové obecní rady se zabývali umístěním kontejnerů na tříděný odpad. Kontejnery v Nádražní ulici budou přemístěny na okraj parkoviště k bývalé elektrárně, kontejnery od obchodu Matoušových již nebudou vráceny na původní místo.
- 9) U schodiště na náměstí mezi prodejnou firmy PRO-BIO a Zeleninou Darebníkových bude doplněna rampa pro dětské kočárky.
- 10) Třešň rostoucí za domem č. 25 ve Starém Městě narušuje svými kořeny kamennou opěrnou zídku, navíc

větve zasahuje do drátů vysokého napětí. Obecní úřad vydá povolení ke skácení.

- 11) Je třeba zjistit, kdo v sídlišti Budovatelů v 87 bytových jednotkách nemá popelnice a jak likvidují odpad majitelé rekreačních chat.
- 12) Opět je volně přístupný dům č. 82 v Nádražní ulici (bývalé ředitelství státního statku).
- 13) V úterý 16.11.1999 navštíví členové obecní rady družební polské město Stronie Slaskie.
- 14) Staré Město je členem sdružení azylového střediska "Luže". Po výběrovém řízení bude provozovatelem celého azylového areálu Armáda spásy Krnov.

KDY BUDOU MÍT DĚTI VOLNO

Poměrně dlouhého volna si školní děti užijí o vánočních prázdninách, které budou zahájeny ve čtvrtek 23. prosince a skončí v pátek 31. prosince 1999. Vyučování znovu začne až v pondělí 3. ledna 2000.

Turistické informační centrum vás zve

Zveme Vás do nového sídla Turistického informačního centra na náměstí v rekonstruovaných prostorách v přízemí radnice.

Nabízíme:

- informace o ubytování v obci a okolí včetně jeho zajištění
- informace o turistických možnostech v okolí
- informace o hraničních přechodech do Polska a o turistických zajímavostech na polské straně
- prodej map, pohlednic, poloplastických samolepek
- prodej keramiky a upomínkových předmětů
- prodej obrázků s motivy Starého Města a Králického Sněžníku
- zajištění autobusových zájezdů
- vystavení potvrzení o přechodném pobytu pro přechod hranic v rámci malého pohraničního styku
- vystavení tzv. zelené karty
- zákonné pojištění motorových vozidel u IPB pojišťovny

Dále Vás zveme na prodejní výstavu keramiky, zahájené v pátek 3. prosince 1999.

Radu informací o Starém Městě je možné získat nejen v TICu, ale také v obecním zpravodaji, který vychází pravidelně každý měsíc, od loňského roku na internetové stránce obce a od poloviny tohoto roku na internetové stránce turistického informačního centra. Obyvatelé obce i návštěvníci tak mohou získat údaje o historii, penzionech, restauracích, horských chatách, lyžařských možnostech, kulturních podnicích, ale také o počtu obyvatel, katastrálních územích, infrastruktuře obce, zastupitelích nebo členech obecní rady.

Turistické informační centrum
tel., fax 0649/239 134
Internet: www.mujweb.cz/www/ticino
Email: ticinfo@email.cz

Obec Staré Město
tel., fax 0649/239 222
Internet: www.mesta.obce.cz
Email: ou_staremesto@ova.pvtnet.cz

Bude náš hraniční přechod otevřen i pro automobily?

Hraniční přechod na Kladském sedle leží na prastaré trase, která fungovala odedávna jako jedna z větvi tzv. Jantarové stezky vedoucí k Baltu. Tento hraniční přechod byl zrušen po II. světové válce.

Spojeným úsilím představitelů Starého Města a polských Stronie Slaskie se podařilo prosadit znovuootevření přechodu, i když ne v takové podobě, jak si obě strany představovaly. Nejprve byla Kladská brána zkušebně otevřena po pět víkendů v roce 1995, pak na základě smlouvy o malém pohraničním styku mezi ČR a PR byl hraniční přechod natrvalo otevřen 20.2.1996 pro pěší, cyklisty a motocykly do 50 cm.

22. prosince 1996 byl na Kladském sedle zřízen přechod na turistické stezce pro pěší, lyžaře, cyklisty a uživatele ekologických invalidních vozíků. Na rozdíl od přechodu malého pohraničního styku, kterého mohli využívat pouze občané České republiky a Polska, může být tento hraniční přechod využíván občanů dalších osmadvaceti států.

Představitelé Starého Města se již několik let snaží prosadit na Kladském sedle hraniční přechod i pro automobily do 3,5 tuny. Problém se po jednání s Okresním úřadem v Šumperku podařilo předat výš - na ministerstvo pro místní rozvoj. Koncem října přišel z MMR dopis, ze kterého citujeme:

Potvrzuji příjem Vašeho dopisu, ve kterém se na mne obracíte ve věci možnosti rozšíření využívání přechodu státní hranice Staré Město - Nowa Morawa i pro osobní automobily.

Tento námět je skutečně zajímavý a patrně by, jak v dopise uvádíte, přispěl k oživení a zvýšení cestovního ruchu a tím i pracovních příležitostí v oblasti Starého Města.

Jak jistě víte, je v současné době naším ministerstvem pořizována 1. změna územního plánu velkého územního celku Jeseníky, v jehož území se shora uvedený hraniční přechod nachází. Mohu Vám sdělit, že jsem již dal příslušné pokyny řediteli odboru regionálních pracovišť našeho ministerstva, jehož pracovníci na regionálním pracovišti v Olomouci pořízení tohoto dokumentu přímo zajišťují, aby Vámi předložený podnět, kterým je sledována změna ve využívání citovaného hraničního přechodu, byl řádně a co nejrychleji posouzen. V případě kladného posouzení bude změna ve využívání hraničního přechodu zahrnuta do návrhu 1. změny územního plánu velkého územního celku Jeseníky a tak bude i potvrzeno Vámi zmiňované hodnocení.

Mohu Vás ujistit, že v případě kladného posouzení bude ze strany našeho ministerstva učiněno vše, aby Vámi předložený záměr byl pokud možno co nejdříve realizován.

Rovněž tak, v souladu se závěry koordináčnické studie česko - polského pohraničí, budeme prosazovat navrhované rozšíření funkčnosti daného hraničního přechodu v rámci meziresortní komise expertů pro hraniční přechody.

S pozdravem

*Prof. Ing. Jaromír Císař, CSc.,
ministr*

Ke kabelové televizi

V návaznosti na změnu majitele a na reorganizaci firmy KABEL PLUS Střední Morava mělo od 1. ledna 2000 dojít k navýšení ceny za příjem kabelové televize (předběžně se hovořilo o částce ke 300 korunám). Proto vstoupila Obec Staré Město do jednání s vedením KABELU PLUS s cílem nově nastalou situaci vyřešit hlavně ke spokojenosti občanů.

Provozování služeb kabelové televize ve Starém Městě by měla v příštím období zajišťovat firma TV Morava s. r. o. Jedná se o firmu vzniklou oddělením od KABELU PLUS. Po stránce odborné se jedná o zkušené pracovníky a vzhledem k tomu, že se jedná o menší firmu, jsou

její režijní náklady nižší a tedy je i nižší cena jí poskytovaných služeb.

V programové skladbě nabízí TV Morava třináct programů: ČT 1, ČT 2, NOVA, HALLMARK (vše česky), VTV (slovensky), GALAXIE, PRIMA (obě česky), EUROSPORT (česky, anglicky), POLONIA (polsky), VIVA 2, SAT 1, PRO 7 (vše německy) a CNN (anglicky) a rozhlasové programy VKV. Měsíční poplatek pro rok 2000 zůstane na nynější úrovni čili 128,- Kč. V případě zájmu o místní vysílání nabízí firma možnost vybudování místního informačního kanálu.

TV Morava s. r. o. zajistí registraci od Rady pro rozhlasové a televizní vysílání pro Obec Staré Město, ošetření autorských a distribučních práv, poplatky TV společností, dovybavení hlavní stanice technologií pro příjem dalších TV kanálů - především v českém a slovenském jazyce (např. MAX 1, SUPERMAX a j.), proškolení obchodních zástupců a uzavírání individuálních smluv s uživateli KT, zajištění servisu a t. d.

Do 30.11. má být s obcí uzavřena smlouva o provozování distribuční sítě kabelové televize, do 15.12.1999 bude tato síť technicky převzata a se všemi uživateli budou uzavřeny nové smlouvy. Provozování kabelové televize novou firmou bude od 1.1.2000.

Obyvatelé sídliště Květná, kde byly rozvody kabelové televize napojeny minulý měsíc, budou moci programy KT přijímat bezplatně do 31.12.1999. Pak budou ti, kteří neuzavřou smlouvu o užívání, odpojeni.

□ ing. Panský

Pro majitele a správce rekreačních objektů na Staroměstsku

Vážení ubytovatelé!

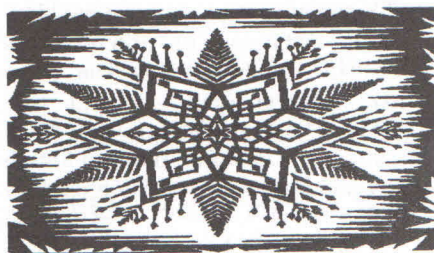
Brněnský redaktor Vítězslav Koranda, který vydal spolu s MěÚ Jeseník brožurku o rozhledně na Zlatém chlumu u Jeseníku, nám navrhl vydání podobné (ale většího rozsahu) o historii turistiky ve Starém Městě a okolí. Připravil by ji na rok 2002 k 90. výročí otevření chaty na Králickém Sněžníku. Chtěli bychom této příležitosti využít - autor dovede na poměrně malé ploše přinést řadu informací a navíc text doplnit řadou dobových fotografií - proto se na vás obrácíme se žádostí o spolupráci.

Předpokládáme zatím náklad cca 1.200 výtisků, z toho by 500 dostalo k prodeji turistické informační středisko

a zbytek by byl rozdělen mezi chaty a rekreační objekty podle lůžkové kapacity (počet lůžek plus 10 - 20 %). Cena výtisku by byla asi 50 korun, kvůli prodejnosti však také uvažujeme o možnosti vydat materiál ve dvou brožurách (Králický Sněžník - chata a věž, Staré Město a okolní chaty) po přibližně 30 korunách.

Prosíme, vezměte zatím tuto základní prvotní informaci na vědomí. Děkujeme vám za pochopení a věříme, že i za spolupráci v této věci. Vaše připomínky můžete sdělit kterémukoli z organizátorů.

□ Ing. J. Macek - starosta obce
A. Windová - vedoucí TISu
V. Černý - kronikář obce

Sníh je potěcha dětí i pračka vzduchu

Sníh přivádí k nadšení děti, dělá radost lyžařům a navíc ještě prospívá zdraví. Váže totiž průmyslové škodliviny i výfukové plyny. To ale není jediný důvod, proč jsou vědci fascinováni bílou nádhrou. "Sněhový" badatel Wilson Bentley už počátkem našeho století dokumentoval 6000 různých forem sněhových krystalů, které se značně liší svým tvarem.

Pro podobu sněhové vločky je rozhodující teplota, při níž vzniká. Typické šestipaprskové sněhové hvězdy vzniknou, když v mracích panují teploty od -12 do -22°C. Za mimořádného mrazu zase padá sníh ve formě jehliček a lidé ho také tak cítí při dopadu na kůži. Na své cestě od mraku k zemi mohou navíc krystaly sněhu svůj vzhled ještě změnit v závislosti na teplotě a vlhkosti vrstev vzduchu, jimiž proklouzávají. Při velmi chladném počasí je sníh jako jemný práškový cukr, zatímco při teplotách kolem bodu mrazu padají těžké, rozplizlé vločky. Sněhové krystaly se mohou během letu navzájem zachytávat a tvoří tak stále větší vločky.

Při snášení k zemi nabalují na sebe bílé vločky nesčetné škodliviny. "Pročesávají" vzduch téměř po částicích. Vločky na sebe vážou částičky sazí, částice kyseliny dusičné a další nečistoty. Toho využívají vědci, když ve vysokohorských polohách analyzují

jednotlivé vrstvy sněhu z minulých desetiletí i staletí. Zjišťují, jak se postupně měnilo znečištění ovzduší v důsledku spalování fosilních paliv.

Silná sněhová pokrývka je navíc ideální ochranou proti mrazům pro rostliny a zvířata. Mezi sněhovými vločkami se naskládá spousta vzduchu, takže sníh působí jako izolační péřová deka. Vždyť podíl vzduchu v novém sněhu se pohybuje kolem devadesáti procent.

Živnosti čeká přitvrzení

Četné drobné novelizace živnostenského zákona, které probíhaly nepřetržitě celkem sedm let, nepřinesly dostatečně razantní odezvu v chování podnikatelů. Proto se ministerstvo průmyslu a obchodu a poté i sněmovna uchýlily k velké novele živnostenského zákona. Pokud na ni kývne i Senát, bude na světě tvrdší živnostenský řád, který si vyžádala především praxe, ale i směrnice EU.

V České republice existuje necelý milión a půl živnostníků, z toho je činných pouze asi 500 tisíc, ale přesto jsou nářky na nekalé způsoby drobného podnikání slyšet ze všech stran. Proto zákonodárci do novely prosadili daleko tvrdší definici bezúhonnosti, která je jednou z rozhodujících podmínek pro provozování živnosti. Tento krok učinilo ministerstvo hlavně proto, že současný právní stav je neutěšený a rozsazení sporů v něm trvá nekonečně dlouho. Pokud bude novela schválena, pak živnostenské listy už tak snadno nedostanou například ti, kteří spáchali trestný čin z nedbalosti, která souvisela s podnikáním. Nově definovaná bezúhonnost tedy má jako vždy své hranice a stane se brzdou pro ty, kteří se již dostali do konfliktu se zákonem.

Novela také počítá s tím, že překážkou pro provozování živnosti bude také to, že fyzická nebo právnická osoba, na jejíž majetek byl prohlášen konkurs a konkursní řízení nebylo ukončeno, může učinit jakékoli úkony spojené s živnostenským listem pouze s písemným souhlasem správce konkursní podstaty. Tím by se v praxi mělo zamezit přelévání majetku konkursního řízení a hlavně jeho prohlásování za majetek sloužící k jinému podnikání a tím vlastně za nedobytný exekucí. Tato úprava částečně znemožní majetkové machinace v době konkursu.

□ M.V.

Ten strom ukradl Ježíšek!

Děje se každoročně před Vánocemi v lesích: Táto, či je ta jedlička? volá máma. Ničí, leda lesa, když je v lese, bručí táta. Tak nebuď, táto, blbej a pižlej, pižlej!

Někde je v adventu asi už ze zoufalství zakázáno lézt z cest do houštin. Někteří převítí dojíždějí do lesů i s nákladáky! Dobrá příležitost pro hajné - odstřelujte převítý palbou z kulobroků! Jenže to hajní nesmějí. Dokonce i o tom, že se v adventu nepoleze do mlází, vzniká právnická polemika: Nebalancuje to na hraně zákona? Co mé lidské právo? Trajdat před Vánocemi po lese s pilkou pod kabátem ještě není krádež stromku, nýbrž mé občanské právo, které jsem si udržel i za dob nesvobody!

Dobry právník vám také vysvětlí, že když jde táta za šera z lesa s čerstvě upižlaným stromkem pod šosem, není to ještě důkaz nějaké krádeže! Tato věta zároveň také objasňuje rozdíl mezi člověkem a právníkem. Má i třetí výhodu: autora té věty automaticky zařazuje mezi blby. On si táta koupil jedličku ráno ve městě a šel se s ní projít večer do lesa - na této úvaze je postavena sláva dnešního českého předvánočního práva.

Domyšleno do důsledků, zákaz vstupu do mlaziny je užitečná věc a dá se dotáhnout dál. Zakažme přístup lidem do celé republiky. Udělejte si, prosím, takový pokus: nechte někde na ulici bez dozoru svoji cennější věc, třebaš deštník, kilo cibule nebo cihlu zlata. Změřte čas do zmizení. Po zmizení pokus opakujte s novou cibulí či zlatem v republice bez lidí. Výsledek bude určitě lepší!

Do Vánoc tedy poběží spor - smí se do houští, nesmí se do houští? V lednu se můžeme všichni v opižlaných lesích proskočit. Předtím, u stromčku, řekněte těm rozzářeným očičkám: Děti zlaté, ten stromček pro vás ukradl Ježíšek. Ale pozor, jednou přijde skutečný Ježíšek, už dožraný, a nadělí vám všem zase dědu Mráze!

□ KAST

Pohled nejen do minulosti

Letošní předvánoční Pohledy jsme nazvali trochu jinak. Také jejich autor je jiný. V tomto adventním čase, v době, kdy vymýšlíme a nakupujeme dárky pro své nejbližší, by si přál, abychom se všichni zamysleli i nad naším společným dárkem Starému Městu - našemu domovu. Dokážeme mu ho dát k prvnímu roku nového tisíciletí?

Redakce ZR

Privítáme ve Starém Městě nové tisíciletí hlasem zvonu? Pokud ano, tak poděkování bude patřit především vám a vašim dětem. Děti oslovil zvon na zadní straně učebnice náboženství pro 5. ročník, kdy jsme si ji na začátku školního roku prohlíželi. Na první otázku dětí, proč nemáme na věži farního kostela zvon, dostaly jednoduchou odpověď: prostě na něj nemáme. Jenže to na děti neplatilo. "Můžeme na něj šetřit, připravovat různé kulturní akce, přispívat svým kapesným a prosit všechny lidi ve Starém Městě a okolí, aby přispěli." Tak uvažovali první akcionáři Michal a Anička Petreňovi, Jana Ovčáriková, Katka Lněničková, Katka Smělá a David Biloš. "Však ono je to nadšení přejde, až to řeknou doma," říkala jsem si. K mé velké radosti jsem se zmýlila. Za týden přinesly děti návrh na letáky na veřejnou sbírku, s některými jim doma pomáhali i rodiče. Tehdy jsem ještě netušila, že nejsme první ani jediní, kdo něco takového podniká. Veřejná sbírka je jediný způsob, jak koupit pro Staré Město zvon. "Zvony zvoní stejně všem lidem bez rozdílu". To nám dosvědčí všichni obyvatelé Bludova, kteří se již těší ze dvou nových zvonů a na jejich brzké vysvěcení.

Hlas zvonů dětem přijemňoval o prázdninách pobyt u babiček, kde zvony mají. Něchtějí zůstat jen u vzpomínek, i když by to bylo příjemné a pohodlné. Chtějí nastřádané zážitky proměnit ve skutek a k tomu potřebují naši pomoc. "Nakonec je třeba vzpomenout i naše společné praotce, které jako malé děti netiřilo pokojné srdce zvonu, ale budilo hřmění zbraní", zcela jsem ztiřila děti. Tak jsem začala

odpovídat na druhou položenou otázku dětí, kde jsou zvony. Podle farní kroniky byly tři zdejší zvony za 1. světové války shozeny z věže a odvezeny do Německa pro výrobu zbraní. Místní němečtí občané se s nimi loučili jako s nejmilejšími přáteli. Ozdobili je věnci a vyfotografovali. Na tuto smutnou událost nám zůstal doklad v kronice. Podle zápisu se to stalo 20. října 1916.

Největší zvon vážil 751,5 kg, byl na něm obraz Matky Boží s Ježíšem a nápis "K úctě a důstojnosti Všemocného Boha a Panny Marie l. p. 1522". Nebyl to již originál z toho roku. Ten podle zápisu v kronice 16.3.1823 pukl a ve stejné velikosti a podobně jej znovu ulil Leopold Franz Stanke 18.12.1835 v Olomouci. Druhý odebraný zvon vážil 294 kg, byl na něm obraz sv. Anny a čtyř evangelistů a nápis "K úctě sv. Anny, patronky Starého Města". Poslední nejmenší zvon vážil 174 kg a byl zasvěcen sv. Antonínovi a sv. Františku Xaverskému. Už čtyři roky po skončení 1. světové války si staroměstští občané pořídili dva nové zvony. Také ty čekal stejný osud. Za druhé světové války v dubnu r. 1942 byly transportovány do Německa. Zůstal jen umíráček.

Poznání historie ujistilo děti, že jejich výzva k pořízení zvonů probudí mnohé lidi z lhostejnosti a oživí myšlenku úcty k životu a pokoji. S touto myšlenkou jsem obeznámila několik lidí v obci, zvědavá, co tomu řeknou. Pan Václav Černý, kterého jsem potkala na ulici, mně řekl: "Jsem rád, že se toho někdo ujal. Bezpochyby není o čem mluvit, zvon ke kostelu patří". S jeho názorem souhlasí i místní starosta ing. Jaroslav Macek, který chce tuto akci

podpořit nejen z funkce starosty, ale i jako občan Starého Města. Pan farář Jan Vlášil se raduje především z iniciativy dětí. Pro začátek nám dal několik důležitých informací. Zjistil kde a kdo zvony odlévá, jejich předběžné ceny a náklady. Manželé Trčkoví přislíbili, že proměří zvonový prostor a podle potřeby vykonají i další práce tohoto druhu zdarma. Je třeba ještě odborně prohlédnout a posoudit věž.

Díky paní Danuši Davidové ze Šumperka je tu už první vlaštovka: šumperský komorní soubor AMARILLI uspořádá ve zdejším kostele koncert ve prospěch této akce.

S dětmi jsme navštívili zvonový prostor, který více jak půl století zeje prázdnotou. Výstup k němu je obtížný, ale nahoře se vám naskytne úžasný pohled na staroměstskou krajinu. "Bůh musel být v dobrém rozmaru, když tvořil tento kousek země," usmála jsem se. Ticho a prázdno rázem oživil smích a zpěv dětí. Ve světě dětí je všechno jinak. Jiné je nebe, jiné starosti, jiná naděje. Přála jsem si na chvíli být dítětem. Zapomenout na pomíjivé materiální hodnoty, které vedou jen k úzkostem a depresím. Uvědomila jsem si, jak všechny hodnoty spolu souvisí a navzájem se propojují, ale je třeba zvláště u dětí dávat do popředí hodnoty trvalé - duchovní a kulturní.

□ A. Lysáková

* Tři zvony zazněly opět z věže kostela sv. Mikuláše v Libchavách na Orlickoústecku. Po více než padesáti letech si je mohli lidé poslechnout díky českým občanům i německým starousedlíkům, kteří na ně mezi sebou vybrali peníze.

Zpráva z tisku ze dne 31.10.1999

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Životní jubilea v prosinci 86 let

Marie Vávrová

4.12.1913

Chrastice č. 51

Jubilantce přejeme do dalších let mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti.

Narozené děti

Adam Roháček

3.11.1999

Nová č. 226

Přejeme klidné a šťastné prožití dětství!

Úmrtí

Jaroslav Hlavica

23.10.1999

Hajmrlav č. ev. 4 74 let

Amálie Šimová

27.10.1999

Pionýrská č. 350 75 let

Margita Petiková

6.11.1999

Chrastice č. 24 80 let

Felix Chvostek

7.11.1999

Jesenická č. 358 71 let

Jan Macek

9.11.1999

Jesenická č. 358 51 let

Dny, týdny, měsíce, roky plynou,
nikdy nezacelí ránu bolestivou.
Ve vzpomínkách, Lubošku, dlíš,
domů se už nevrátíš.

Dne 9.12.1999 uplynulo 12 roků
od úmrtí mého manžela
pana Lubomíra Šafáře.
S láskou vzpomíná
manželka Zdeňka.

ŽIVOT NENÍ PEŘÍČKO

(trocha moudrostí na závěr roku)

Existuje spousta věcí, které nám ztrpčují život. Například elektrický proud vypnou v okamžiku, kdy v televizi začíná film, na který jste se týden těšili, od pondělka do pátku je nádherné počasí, ale v sobotu a v neděli lijí jako z konve, se Spartou (Slávií, Baníkem - dosadte dle vlastního gusta) to jde s kopce, autobusové a vlakové spojení spojení se mění tak dlouho, dokud je úplně nezruší...

Nebo si vezmete rodinný život. Milenka se s vámi nebaví, protože vás na ulici viděla s manželkou. Váš oblíbený pejsánek vám rozkousal boty. No a vaše chloubka, vaše ratolesti, chodí s hlavou jako koleno, zato v uších a v nose mají nastrakanou polovinu sortimentu železářství.

Určitě už vás také napadlo, že to všechno nemůže být náhoda. A také že není. Na rozdíl od politiků, kteří tvrdí, že za tím jsou komunisti nebo liberálové, na rozdíl od věrozvěstů, podle nichž za to mohou neznabozi nebo náboženští fanatici nebo ufouni, tvrdíme my, že za tím nevězí nic a všechno je vlastně v pořádku. Jde jen o to, že "život je pes a matka příroda čubka".

Ti, kdož se ztotožňují s tímto výrokem, se mohou usadit pohodlněji a číst dál. Ti, které tento výrok pobouřil, by měli zbystřit pozornost a číst dál. V každém případě, ať už věříme v absolutní platnost Murphyho zákonů či ne, musíme s nimi počítat v každé situaci a v každém okamžiku, bez ohledu na to, zda právě opravujeme pračku, nadáváme šéfovi či tchýni, anebo vstupujeme do erotického salónu nebo vysvětlujeme manželce, že jsme na vojenském cvičení ztratili dělo a proto budeme muset následujících 18 roků posílat

Maruše Konopáskové měsíčně 1000 korun, aby je předala na patřičném místě. Začneme všeobecnými murphyovskými pravdami:

➤ Existence života na této planetě je podminěna dostatečným výskytem dvou základních věcí - vodíku a lidské hlouposti. Naštěstí je obojího dostatek, a tak nehrozí, že by život zanikl kvůli jejich nedostatku.

Lidstvo má za sebou dějiny čítající několik tisíc let. Jeho obdivovatelé tvrdí skromně, že člověk je jediný tvor, který dokáže myslet. Pravdivost svého tvrzení podávají - v duchu tvrzení, že výjimka potvrzuje pravidlo - nekonečnou řadou omylů, které už má člověk za sebou. Proč je jich tolik? Protože:

➤ Zkušenost je cosi, co člověk získá zaslouženě až po tom, kdy to právě potřeboval.

➤ Zdálo by se, že myslící člověk počká, až soused zaškokrtne, a potom se na jeho chybu poučí. Ale to nejde, protože:

➤ Co chodí okolo, dojde jednou i k tobě, a to tím spíš, čím je to horší.

➤ Usmívejte se. Zítra bude ještě hůř. A pozitivní už možná vůbec nebude. Velmi dobře si rozmyslete, do čeho se pustíte, většinou totiž

➤ Snadněji do něčeho spadnete, než se z toho vyhrabete. Dobře si prostudujte následující desatero murphologie života:

➤ Když jde všechno dobře, určitě to za chvíli zahraje.

➤ Když se nám zdá, že věci spějí k lepšímu, určitě jsme něco přehlédli.

➤ Věci nejméně žádané (např. daně) jsou nejurčitější.

➤ Problémy přicházejí ve trojici. Když se vám podaří tři zvládnout, neobjeví se čtvrtý, ale nová trojice.

➤ Když předem identifikujeme čtyři různé faktory, kvůli nimž se náš plán nemusí podařit, a když provedeme příslušná protipatření, objeví se pátý, se kterým jsme nepočítali.

➤ Když necháme všem volný průběh, přijde to s nimi od deseti k pěti. Když se je pokusíme ovlivnit, přijde to s nimi od devíti ke třem.

➤ Nic není pokaženo natolik, aby se to nedalo ještě více zkažit, takže zhoršování věcí není v konečném důsledku nijak ohraničeno.

➤ Jakmile se s něčím začne, ukáže se, že předtím bylo třeba udělat něco jiného.

➤ Každé vyřešení známého problému v sobě skrývá problémy nové.

➤ Když už nemůže být hůř, určitě bude. Zatím to vypadá tak, že podle Murphyho zákonů věci spějí jen k horšímu. Není tomu tak docela, protože jiný Murphyho zákon nám dává naději na světlejší budoucnost:

➤ Předtím, než se věci obrátí k lepšímu, mají tendenci jít k horšímu. Okamžik obratu však není znám. Okamžik obratu bude asi pořádně daleko. Musíme totiž uvážit, že

➤ Čas potřebný k tomu, aby byly věci uvedeny do původního stavu, je v obráceném poměru k času, potřebnému k jejich pokažení. Nebudeme si uvádět důkazy platnosti všech těchto zákonů. Pokud si však chcete ověřit platnost alespoň posledního upozornění, mrštěte čínskou vázou o zem a potom se ji pokuste slepit ve stejném čase, za jaký jste ji rozbili. Anebo ještě lépe, zkuste říct manželce, že jí k Vánocům koupíte houby s octem. Takto pokaženou "věc" napravíte pouze tehdy, když sklenici s houbami v octě vložíte do kapsy nového kožichu. A na závěr trocha filozofie:

- To, co vám chutná nejvíce, obsahuje nejvíce kalorií.
- Nic není tak dobré, jak to na první pohled vypadá.
- Život je to, co se vám přihodí, zatím co si děláte jiné plány.
- V životě neexistují vítězové, pouze zachránění.
- Na autostrádě života má průměrný smrtelník asi takovou cenu jako pes, kterého přejelo auto.

Dobrý a ještě lepší den

Váš Murphy.

Kulturní dům ve Starém Městě

oznamuje,
že úřední dny pro veřejnost
jsou stanoveny na každé
pondělí a středu
8.00 - 12.00 13.00 - 15.30.

Jednatel České pojišťovny, a. s.

Jana Trávníčková,

Jesenická č. 356, Staré Město,
tel. 239 243

nabízí

- veškerá životní a majetková pojištění
- odpovědnostní pojistky
- penzijní připojištění
- stavební spoření VSS KB
- činnost úvěrového poradce
- přepracování smluv (změny adres, příjmení, způsobu platby)
- pojištění odpovědnosti z provozu motorového vozidla (povinné ručení)

Soukromá elektroopravna ESPRO Jeseník

provádí

ve Starém Městě a okolí
tyto **opravy elektrospotřebičů**

Ve Vašich bytech

- chladničky a mrazničky
- automatické pračky
- elektrické sporáky, bojler, AKU kamna

Dílensky

- klasické pračky a ždímačky
- vysavače, mixery, žehličky
- kulmy, fény
- a další elektrospotřebiče

Volejte tel.: 0645/401160

ESPRO - CHUDĚJ

Školní 52, 790 01 JESENÍK

PLÁN NA ZJEDNODUŠENÍ PRAVOPISU

Zejména v poslední době se ukazuje, že český jazyk způsobuje všemi svými pravidly, výjimkami z pravidel, archaickými vazbami a dalšími nástrahami značné potíže nejen cizincům, ale ve stále větší míře i rodilým Čechům. Ústav pro jazyk český se proto rozhodl zmapovat kritická místa naší psané i mluvené řeči a vydal o nich obsáhlou zprávu.

1. problém:

Mnohá slova se jinak čtou, než píšou (sníh, mráz, běh, paměť).

Doporučené řešení:

Psát slova tak, jak se čtou (sních, mrás, bjech, pamněť).

Alternativní řešení:

Číst slova tak, jak se píšou (sníh, mráz, běh, paměť).

2. problém:

Háčky označující mněkou výslovnost se někdy píšou nad samohlásku, někdy nad souhlásku, někdy vůbec ne (dělo, ďábel, díška).

Doporučené řešení:

Psát háčky vždy nad hlásku, která se mněkou vyslovuje (ďelo, ďábel, díška).

Alternativní řešení:

Neegzistuje.

3. problém:

Ďeleň slof na konci řátky je někdy velice komplikované (po-drobit, pod-robit).

Doporučené řešení:

Delit slova tak, jak to jde (p-odrobit).

Alternativní řešení:

Nedělit slova vůbec (podrobit).

4. problém

Mněká a tvrdá "i" zejména f koncofkách sloves v minulém čase (ale i jinde) nemají žádnou vypovídací hodnotu a nedají se naučit (na plovárne byly dvje ženy a dvjestě mužů).

Doporučené řešení:

Zrušit tvrdé "y" a vyjmenovaná slova (na plovárne bili dvje ženi a dvjestě mužů).

Alternativní řešení:

Zrušit mněké "i" a vyjmenovat fšechno (na plovárne byly dvje ženy a dvjestě mužů).

5. problém:

Hlásku "ř" už dneska neumí pomalu nigdo říct (řeřicha, zveř).

Doporučené řešení:

Nahradit hlásku "ř" hláskou "ž", v neznelé podobě pak hláskou "š" (žeřicha, zvješ).

Alternativní řešení:

Nahradit hlásku "ř" hláskou "z", v neznelé podobě pak hláskou "s" (zezicha, zvjes).

6. problém:

Pravidla pro psaní čárek ve vjeře sou pšiliš složitá (vím, že je to tešské, a bojím se toho).

Doporučené řešení:

Nepsat čárky nigde (vím že je to tešské a bojím se toho).

Alternativní řešení:

Psát čárky fšude (vím, že, je, to, tešské, a, bojím, se, toho).

7. problém:

Rozlišování čárky a kroužku nat "u" nemá žádnou vypovídací hodnotu a nedá se naučit (zúčastnit se, zůstat).

Doporučené řešení:

Psát nat "u" vždi jen čárku (zúčastnit se, zůstat).

Alternativní řešení:

Psát nat "u" vždi jen kroužek (zúčastnit se, zůstat).

8. problém:

Koncofski pšechodníkú sou aš pšemršteňe složitě (schledavše, chťic, nesa).

Doporučené řešení:

Tvožit pšechodníky zásadně psidáním univerzální koncofski -fšice ke tšeti osobje jednotného čísla (schledafšice, chcefšice, nesefšice).

Alternativní řešení:

Neegzistuje.

9. problém:

Nespisovná a hrupší slova sou viloučena z bježného slovníku čímž je omezena vijadžovací schopnost jazika (vokno, hovno, vole).

Doporučené řešení:

Zažadit do bježného slovníku i nespisovná a hrupší slova (vokno, hovno, vole).

Alternativní řešení:

Zakázat nespisovná a hrupší slova a nahradit je spisovnými a jemnějšími ekvivalenti (okno, lejno, pšiteli).

S uvedením jistě jasne viplívá že f Ústavu pro český jazik na nás nescou a snažej se nám i cizincům víuku češtiny tak ňák co nejvíc ulečtít mafšice na pamněti fšechni možní problémí a vodstraňujefšice různí bordeli kerí v jaziku aš doposut bili.

□ -red-

ZEDNICTVÍ DIRBÁK

provede veškeré zednické práce
jako obklady, dlažby, fasády.

Vše v menším i větším rozsahu.

Zajišťujeme i rekonstrukce
rodinných domků.

Lukáš Dirbák

Kunčice č. 45

788 32 STARÉ MĚSTO P. SN.

tel.: 239544 (po 18 hod.)

mobil: 0603 / 889 554

OPRAVY KAROSERIÍ LANGR nabízí

- * karosářské a lakýrnické práce
- * příprava a vyřízení STK
- * seřízení geometrie a světel
- * nástřik spodku a dutin

Vše levně a kvalitně.

* nový lak již za 5.000,- Kč

* vyřízení STK za 300,- Kč

* nástřik spodku za 1.000,- Kč

Záruka na všechny práce.

Informace na tel. 0649/239266

KINO STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

PROSINEC 1999

3. pátek 13.30 hod Vstupné: 19,- Kč
ZÁZRAK V NEW YORKU (95 min) Film pro školní družinu.

3. pátek 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 19,- Kč
dospělí 35,- Kč
WING COMMANDER (112 min) Na konci vesmíru propuká peklo...
Akční sci-fi podle nejslavnější počítačové hry všech dob.

7. úterý 16.00 a 19.30 hod Vstupné: 31,- Kč
ÚTOK Z HLUBIN (105 min) Horror USA. Tak dlouho si výzkumní
pracovníci laboratoře Aquatica hráli na
boha, až se dočkali hrůz soudného dne.
Doporučená přístupnost od 12 let.

11. sobota 19.30 hod Vstupné: 31,- Kč
LOLA BĚŽÍ O ŽIVOT (82 min) Každý den, každou sekundu děláš
rozhodnutí, která mění tvůj život.
Mládeži nepřístupný.

18. sobota 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 21,- Kč
dospělí 35,- Kč
DESET DŮVODŮ, PROČ TĚ NENÁVIDÍM (97 min)
Středoškolská komedie USA. Kdo dokáže zkrotit tuhle nesnesitelnou holku?

Od 20.12. do 30.12.1999 dovolená.

Ve vstupném je již zahrnuta 1,- Kč na fond kinematografie !!!
Členové klubu Čtyřlístek mohou po předložení členské karty uplatnit slevu 10 %.

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

Připravujeme na leden 2000: Velký táta, Mumie, Sbal prachy a vypadni, 8 mm,
Inspektor Gadget, Asit House, Instinkt, Asterix a Obelix

Zaměstnanci kina přejí všem krásné prožití vánoc.

Firma J. PC. ELEKTRO, Jaroslav Pacal

si Vám dovoluje nabídnout

opravy elektrospotřebičů a elektroniky

(televizní přijímače, autorádia, Hi-Fi věže, videa,
kazetové radiomagnetofony, domácí elektrospotřebiče...)

splátkový prodej elektroniky

prostřednictvím ostravské firmy LAPOS PZ, s.r.o.

- * splátkový prodej zboží z barevného katalogu prostřednictvím konzultanta
- * splátkový prodej prostřednictvím firem *HOME CREDIT* a *MULTISERVIS*
- * akontace už od 10 %, možnost splácení až 48 měsíců
- * v případě zájmu o naši nabídku volejte

zdarma 0800 175 175

případně 0604 526 073 nebo 0649 239 257

*** Firma J. PC. ELEKTRO, Jaroslav Pacal ***

Jaroslav Pacal, Jesenícká č. 303, 788 32 Staré Město p. Sn.

IČO: 651 31 223

V domě č. 70 na náměstí ve Starém Městě je otevřena prodejna PRŮMYSLOVÉ ZBOŽÍ

Nabízený sortiment:

- * kuchyňské potřeby
- * železářské zboží
- * elektrospotřebiče
- * barvy, laky
- * rozlévaný Jar, šampony
- * tekuté mýdlo, aviváž

Dále nabízíme

tri angl

LEASING

- * domácí spotřebiče na splátky
- * bez úroků, bez ručitele
- * pojištění a doprava zdarma

Všechny výhody na Vaší straně!
Neplaťte ani o korunu víc!

Otevřeno:

pondělí až pátek

9 - 12 13 - 17

sobota

9 - 11

**Těšíme se na
Vaši návštěvu.**

Zdenka Raczková
Budovatelů 405
Staré Město

Zástupce pojišťovny IPB a. s. LADISLAVA PLISKOVÁ

oznamuje občanům zahájení služby
**sjednání zákonného pojištění
motorových vozidel**
v prodejně "KVĚTINKA"

pondělí - čtvrtek

16.00 - 18.00 hodin

nebo v soukromí přímo u klientů
tel. 239 268 nebo 239 331 (večer)

Oznamujeme všem zákazníkům,
že jsme zahájili prodej

Nedělních Novin (32 stran, 12,- Kč)

a

nedělního Blesku (48 stran, 10,- Kč).

Nyní pravidelně každou neděli
pouze v našem obchodě.

Otevřeno 9.00 - 10.30 hodin.

Těšíme se na Vás!

POTRAVINY

Jitka Matoušová

Školní ul. č. 102, STARÉ MĚSTO